

KEBULE

ZŠ a MŠ Dubné Ročník 16 Číslo 3 - 4 listopad-prosinec 2018

NA ÚVOD

Draží čtenáři,

minulé číslo bylo věnováno dovoleným a začátku školního roku. Školní rok úspěšně pokračuje, ale s dovolenými nekončíme. Zima klepe na dveře, tak proč se nevypravit na dovolenou? Zatímco někdo jezdí lyžovat na hory, my zavítáme za teplem do Mexika. V rámci projektu „Mexiko“ seznámíme mladší žáky s historií,

kulturou, jídlem a dalšími zajímavostmi tohoto státu. Ovšem i na Vás, milí čtenáři, jsme mysleli. O Mexiku a našem projektu si určitě ještě počtete. Ale když jsme psaly, že se blíží zima, měly jsme na mysli

také Vánoce. Proto Vám přejeme krásné a pohodové vánoční svátky a spoustu štěstí, zdraví a síly v novém roce.

Gabriela Doschková a
Adéla Kotková
Obrázky klipart

BUEN PROVECHO, MEXICKÝ TÝDEN V ZŠ A MŠ DUBNÉ

První čtvrtletí školního roku 2018-2019 je za námi, život školy se odvíjí v běžných pracovních kolejích, nová budova jako by tu stála odjakživa. Nuda přesto není na programu dne.

Výzdoba školy, oblečení žáků, a dokonce ani jídelniček nenechává nikoho na pochybách - první polovina prosince je v základní i mateřské škole věnována Mexiku. Proč zrovna tato exotická

země se dostala do popředí zájmu a aktivit celé školy? Na začátku bylo neplánované setkání ředitele školy a pracovníků naší školní jídelny s mexickou velvyslankyní, paní

Leonorou Rueda Gutierrez v rámci projektu Den mezinárodní kuchyně v českých školních jídelnách, do kterého jsme se zapojili a který je letos tematicky zaměřen právě na mexickou kuchyni. Prezident Asociace školních jídelen, pan Michal Malát, který je pravidelným hostem našich gastronomických akcí a zná kvalitu služeb poskytovaných naší jídelnou, zprostředkoval při této příležitosti kontakt se samotnou velvyslankyní. A bylo

paní velvyslankyně, prezentací prací žáků a společným obědem ve školní jídelně.

Při příležitosti organizace této výjimečné akce se naši žáci i pracovníci dozvěděli mimo jiné mnoho zajímavých informací o historickém propojení našich zemí. Pro koho je tato informace překvapením, nechtě si najde na internetu například historii polky, jako tradičního mexického tance. Ta totiž byla do Mexika přivezena od nás! Naše vzájemné vazby mají

prezidentem T. G. Masarykem dopisoval a patřil k jeho obdivovatelům. V roce 1936 mexický prezident pojmenoval jednu z ulic hlavního města Mexico City Avenida Presidente Masaryk (Třída prezidenta Masaryka), jež je dnes jednou z nejluxusnějších ulic hlavního města. V roce 2000 na této třídě přibyla socha T. G. Masaryka. Dále jsou na Avenida Presidente Masaryk, jedné z nejdražších ulic světa, instalovány tři pamětní

rozhodnuto o její návštěvě u nás. A protože v naší škole rádi děláme věci velké, bylo rozhodnuto, že akci pojmem jako celotýdenní projekt našich žáků se zaměřením na mexické reálie. Projekt bude završený návštěvou

ovšem i významnější rozměr. Věděli jste, že Mexiko bylo mezi prvními zeměmi, jež uznaly samostatnost Československa? Tehdejší mexický prezident Lazaro Cárdenas si s československým

desky T. G. Masaryka. Perličkou je, že paní velvyslankyně sama je absolventkou Základní školy T.G. Masaryka v Mexico City. Z této perspektivy dostává návštěva mexické velvyslankyně v naší škole

v roce 2018, tedy sto let po vzniku samostatného Československa, zcela jiný význam. Učí naše žáky, že v průběhu historie naší země a ani v současnosti jsme nikdy nebyli izolovaným ostrovem, ale

vždy jsme byli neoddělitelně spojeni s okolním světem, byť natolik geograficky a kulturně vzdáleným, jako je Mexiko. Jménem svým a celého kolektivu ZŠ a MŠ Dubné

bych chtěl popřát všem klidné prožití adventu a nadcházejících vánočních svátků.

Václav Meškan - ředitel školy

ROZHOVOR S CARLOSEM MENDOZOU PALMEREM - Mexičanem žijícím a pracujícím v Českých Budějovicích

Jaká jsou oblíbená jídla a dezerty mexických dětí?

Myslím, že jako v každé jiné zemi, děti preferují jednoduchá jídla před složitějšími. K obědu vždy jíme polévku a hlavní chod a řekl bych, že většina dětí má ráda polévky, třeba kuřecí, hovězí, nebo rajčatovou s těstovinami. A dezert? Myslím, že nejpopulárnější je zmrzlina.

Jaké jsou v současnosti v Mexiku nejoblíbenější kapely?

Nějakou dobu již v Mexiku nežiji, ale sestra mi řekla, že nejpopulárnější zpěvák je tam Maluma, ten, který zpívá Despacito, určitě ho také znáte. Potom další jako Shakira, Nicky Jam + Steve Aoki, Manuel Turizo, ... prostě stejné hlouposti jako všude jinde.

Jak dlouhé jsou v Mexiku prázdniny?

Děti na základních a středních školách mají přibližně stejně volných dní jako české děti. Školní rok jim končí v červnu, pak mají volný červenec a tři týdny v srpnu – to jsou letní prázdniny. Nový semestr (pololetí) začíná poslední týden v srpnu. Další dva volné týdny jsou v dubnu a deset dní na Vánoce a Nový rok.

Ale lidé, kteří pracují, mají jen velmi málo dovolené během roku. Když nastoupíte do nového zaměstnání, první rok dostanete jen jeden nebo dva dny dovolené, postupně pak můžete nahromadit dovolené více, maximálně asi tak patnáct dní. Myslím, že mít v Mexiku v běžném zaměstnání více než dvacet dní dovolené je v podstatě nemožné.

Jaké sporty jsou v Mexiku oblíbené?

Samozřejmě fotbal, to je nejpobulárnější sport a myslím, že další by mohl být basketbal a volejbal. Americký fotbal má také v Mexiku dlouhou tradici. V poslední době se mezi lidmi všech věkových kategorií stalo velmi pobulární i běhání.

Jak tráví svůj volný čas děti mezi šesti a patnácti lety?

Když jsem byl malý, hrával jsem na ulici s kamarády, bratrance a sousedy fotbal, nebo jsme chodili na celý večer na hřiště. V dnešní době si děti už venku tolik nehrají, stále jezdí na kole, když jim skončí škola, ale spíš sledují televizi. Ti starší chodí do obchodních center, aby se setkali s přáteli, dali si něco v McDonaldu nebo Burger Kingu, nebo se jen tak procházejí.

Jaké slavíte svátky?

Slavíme Velikonoce, ale v náboženském – katolickém smyslu, neděláme žádné dekorace ani nezdobíme vajíčka. Vzpomínáme na to, jak Ježíš obětoval sám sebe, aby nás zachránil. Jak byl odsouzen a ukřižován Římany a potom vstal z mrtvých. Děti se ve skutečnosti neúčastní těchto oslav, pouze dospělí lidé, kteří chodí do kostela. V některých čtvrtích Mexika City třeba Iztapalapa, se každoročně pořádá představení o smrti a zmrtvýchvstání Krista, které vypadá opravdu brutálně, ale ve skutečnosti nikdo není zraněn.

Vánoce jsou u nás téměř stejné jako v České

republice, je to krásná oslava, protože se vždy sejde celá rodina. Večeříme 24. 12. a někdy si dáváme dárky, ale ne vždycky. Dárky dětem v Mexiku dávají tři mudrci (Los Tres Reyes Magos) jako ve Španělsku. Tato tradice pochází z Bible, kde tři mudrci přišli do Jeruzaléma, aby se poklonili Ježíškovi vykupiteli. 25. 12. je volný den, všechny obchody jsou zavřené a nikdo nepracuje. Hodně dárků v Mexiku dostáváme jen k narozeninám.

Máte v Mexiku nějaké státní svátky (např. jako my v ČR slavíme 28. října vznik Československa)?

Ano, máme dva hlavní svátky: Svátek nezávislosti 15. září a Svátek revoluce 20. listopadu. Vzpomínáme tím na začátek válek, které pak trvaly mnoho let. Další důležité datum je také 5. května (Batalla de Puebla), tento den porazila mexická armáda francouzské vojsko, které naši zemi roku 1862 napadlo.

Jaké mají Mexičané každodenní zvyky?

To je velmi široká otázka, ale pokusím se odpovědět. Především v Mexiku jsou obrovské

rozdíly mezi společenskými vrstvami. Mám tím na mysli, že dříve se lidé dělili na bohaté, chudé a střední třídu, ale nyní střední třída pomalu mizí. Je tu hodně bohatých lidí a pak ten zbytek – lidé, kteří musí tvrdě pracovat za nízkou mzdu.

Vstáváme velmi brzy ráno, abychom se dostali do práce, škol a obchodů včas, cesta nám zabere průměrně 1 – 1,5 hodiny, obzvláště v Mexiko City, které je obrovské.

V průběhu dne obvykle nemáme čas na oběd doma, proto si bereme nějaké jídlo s sebou do

práce nebo si něco rychlého dáme na ulici.

Z práce se domů vracíme pozdě večer mezi 19. a 22. hodinou, protože strávíme téměř dvě hodiny cestou ve veřejné dopravě nebo v autě, kvůli dopravním zácpám.

Možná se ptáte, kdy máme čas na nákupy, zábavu, relaxování, sport, nebo domácí práce? Během víkendu! Všechno, téměř všechno se dělá v sobotu a v neděli. Všechna nákupní centra, obchody a trhy v ulicích jsou v této době dostupné a zavírají pozdě, kolem osmé nebo deváté večer. Samozřejmě kromě trhů.

O víkendu také rodiče berou své děti do kin, parků nebo na kolotoče.

Kdo byli nejvýznamnější lidé vašich dějin?

Myslím, že máme tři hlavní historické postavy, prvním je Miguel Hidalgo y Costilla, který začal válku za nezávislost v roce 1810. Druhý je nejspíš José María Moreloa y Pavón, jeden z vůdců revoluce, a nakonec takzvaní „niños héroes“, což jsou vojenští kadeti, kteří bojovali proti americké armádě v roce 1847, byli velmi mladí a proslavili se svou odvahou.

Další významnou osobností je Cuauhtemoc (česky vysloveno jako Kuautemok), poslední aztécký císař před tím, než Španělé dobyli svaté město „Tenochtitlán“ v centrálním Mexiku v roce 1520.

Jaká jsou v Mexiku náboženství?

Téměř 90 % populace jsou katolíci, ale jsou tu také protestanti, Židé (ale těch je hodně málo), mormoni a některé další podivné kultury, o kterých nic bližšího nevím.

Při jakých příležitostech v Mexiku tančíte své tradiční tance?

To je výborná otázka! Tančíme skoro celý rok, je to nejhezčí a moje nejoblíbenější tradice naší země. Festivaly v městech i oslavy ve velkých městech jsou vždy skvělou příležitostí pro předvádění tradičních tanců. Každý region má své vlastní tance. Mezi celosvětově známé patří soubor Ballet Folklórico de México, který založila Amalia Henández. Na Youtube můžete najít spoustu videí tohoto souboru.

Vznikla dřív česká nebo mexická polka?

Hahaha... samozřejmě česká, je to dobrý příklad evropského vlivu

v Latinské Americe. Mimochodem jsem překvapen, že víte o existenci mexické polky.

Kdo je podle vás nyní nejpopulárnější osobností v Mexiku?

Těžko říci, ale nově zvolený prezident Andrés Manuel López Obrador je doslova všude, protože se stal prvním prezidentem v historii Mexika, který vzešel z opozice, z neoficiální politické strany.

Děkujeme za rozhovor.

Děkuji za otázky a oceňuji zájem žáků o Mexiko a jeho kulturu.

Foto ŠK

MEXICKÁ VELVYSLANKYNĚ U DEVÁČEKŮ

Žáci IX. třídy své spolužáky z I. stupně a pak i mexickou velvyslankyni informovali o mexickém sportu a kultuře. Mexičané žijí nejen fotbal, ale také například býčí zápasy, nebo u nás nelegálními kohoutími zápasy. Fanoušci motorismu si přišli na své v říjnu, kdy se jela Velká cena Mexika formule 1. Nezapomněli se zmínit ani o letních olympijských hrách v roce 1968 a gymnastka Věra Čáslavská je v Mexiku

dodnes velmi uznávanou osobností. Nechyběly ani údaje o moderní mexické architektuře, o tradičním oblečení, o výtvarném umění nebo o současné hudbě. V krátkém kurzu španělštiny se žáci naučili základní společenské fráze a paní velvyslankyni jsme vyzkoušeli pro změnu z češtiny. Na závěr předvedla Gabriela Doschková ukázkou salsy a vše završila krátká lekce české polky, kterou si na konec pan ředitel s paní velvyslankyní zatančili.

Magda Palkovičová

Foto MP a ŠK

RECEPT Z MEXICKÉ KUCHYNĚ

V VIII. třídě jsme si pro vás v rámci projektu Mexiko připravili mexické pochoutky jako je například tortilla. Na zadělání těsta na tortillu jsme použili 500 gramů hladké mouky, 1 lžičku soli, 280 mililitrů horké vody a 100 gramů sádla. Tato pochoutka se smaží nasucho na pánvi a poté se balí do vlhké utěrky, aby neztvrdla. Podávat jí můžete na mnoho způsobů, například s masovou směsí nebo naopak se zeleninou. U nás jste ochutnali tortillu na sladko s nutellou nebo karamellem a banánem, ale i slanou s česnekovou pomazánkou a chilli papričkou. Dále jste si mohli namíchat své pití a vyrobit brčko s knírem.

Pro příznivce výtvarné výchovy jsme nachystali omalovánky s mexickou tematikou. Paní velvyslankyni na závěr zazpíval náš školní pěvecký sbor Rolničky pod vedením paní učitelky Plackové. Doufáme, že se náš projekt líbil, a tímto

bychom chtěli poděkovat vedení školní jídelny, paním kuchařkám a panu kuchařovi za poskytnutí místa pro realizaci tohoto projektu.

Veronika Klímová – VIII. tř.

Foto KS

TROCHA HUMORU

Připlují kolonizátoři do Ameriky a potkají se s Indiány...

Kolonizátoři: „Takže teď vás začneme postupně zabíjet, utlačovat, nahánět do rezervací a časem vás vybijeme úplně.“

Na to Indiáni: „Okej, tady máte tabák.“

Sedí dva indiáni v lese, když tu najednou nad stromy uvidí dýmové signály.

„Co to je?“ ptá se mladší staršího. „Něco důležitého?“

„Zatím ne, to je jenom reklama.“

Po provokaci od sousedního kmene se ptá syn indiánského náčelníka: „Otče, proč jsi nevykopal válečnou sekeru?“

„Protože si nemůžu vzpomenout, kde jsem ji zakopal.“

Starý zkušený zálesák jede po prérii s mladým greenhornem a učí ho všemu potřebnému. Po nějaké době narazí na

Indiána ležícího na boku s uchem přitisknutým k zemi.

„Všimni si toho Indiána,“ ukazuje zálesák.

„Přitiskne ucho k zemi a dokáže poznat podle otřesů půdy, když se něco nebo někdo blíží, a dokonce i jak je daleko odsud.“

Přijedou blíž a Indián povídá: „Dostavník, tažený čtyřspřežím, dva bělouši a dva vraníci, asi tak dvě míle odsud na sever.“

„Vidíš?“ otočí se zálesák na zelenáče. „Přitiskne ucho k zemi a všechno pozná.“

„Ale houby,“ odpoví Indián. „Před chvílí mě ti blbci přejeli!“

Potká Indián kovboje. Koukají na sebe. Pak Indián namíří na kovboje prst. Kovboj zvedne ruce nad hlavu. Indián napřáhne ruku před sebe, dlaní k zemi a pohybuje s ní doprava. Kovboj zvedne obě ruce nad hlavu a natažené konce prstů nad hlavou spojí. Pak se rozejdou.

Kovboj dojde domů a večer v hospodě vypráví a předvádí scénu: „Dneska jsem potkal Indiána a on na mě: Jsi synem smrti! A já na něj: Ušetři mě! Indián na mě: Ujednáno! A tak já na něj: Odcházím domů!“

Indián se vrátí domů a večer u ohně vypráví a předvádí scénu: „Dneska jsem potkal kovboje, a to vám byl hlupák. Já na něj: Kdo jsi? A on na mě: Králík! A já na něj: Prérijní? A on: Ne, skalní!“

Jeden turista se v Mexiku ptá domorodce:

„Tak co, jak se vám tady žije?“ „Špatně, moc špatně. Nic tu neroste.“

„Ani když se zasází kukuřice?“ ptá se návštěvník.

„No to je něco jiného. Když se zaseje, tak to jo!“

ŘEŠENÍ RÉBUSU Z MINULÉHO ČÍSLA

Dvůr Králové

Kateřina Hrdinová

školní časopis ZŠ Dubné
Ročník 16, číslo 3-4, listopad-prosinec 2018

REDAKČNÍ RADA

Magda Palkovičová - šéfredaktor

Adéla Meškanová

Eva Svitáková

Gabriela Doschková

Adéla Kotková

Jaroslava Pechová

Tereza Ivanová

Anna Brožová

Matouš Fousek

Matěj Zach

Redakce děkuje všem spolupracovníkům.